

**Projev Dity Krausové,
bývalé vězenkyně nacistického vyhlazovacího tábora Auschwitz-Birkenau,
u příležitosti Dne památky obětí holocaustu
a předcházení zločinům proti lidskosti
Senát Parlamentu České republiky,
27. ledna 2023**

Vážený pánové, vážené dámy!

Jsem velice poctěna pozváním do Senátu České republiky. O Senátu Československé republiky jsem slychala doma ještě v předškolním věku. Rodiče mi ukazovali budovu Rudolfinu, tehdejší sídlo Senátu, kde můj dědeček, profesor Johann Polach, byl senátorem za Sociálně demokratickou stranu. Dokonce ještě mám jeho fotografii z jeho členské legitimace s razítkem Senátu. Zachovala se díky babičce, která přežila Terezín. Avšak dědeček v Terezíně zemřel.

Vyrostla jsem v židovské rodině, ale nevěděla jsem, že jsme židé. Rodiče nedodržovali židovské zvyky, neslavili židovské svátky a nechodili do synagogy. Dozvěděla jsem se, že jsem židovka od spolužáka až ve druhé třídě obecné školy.

Téměř tři roky jsem byl vězněna v koncentračních táborech, kde jsem ztratila rodiče a většinu příbuzných. Bylo mi šestnáct, když jsem se vrátila sama do Prahy v červnu 1945. Neměla jsem domov a scházela mi léta vzdělávání, vždyť od svého desátého roku mi bylo zakázáno chodit do školy. Byla jsem jedna z nejmladších židovských dětí v Československu, které přežily válku.

V roce 1947 jsem se provdala za Otu Krause, který také přežil koncentrační tábory, kde zahynuli jeho rodiče a bratr. Již jako mladík se připravoval vydat se do Palestiny, aby pomohl budovat židovský stát. Když v roce 1948 vznikl Stát Izrael, nastala možnost tento sen uskutečnit. Mezitím jsme již měli prvního syna Petra Šimona a v květnu 1949 odjela naše malá rodina do Izraele spolu se skupinou dalších židovských přeživších.

Prvních několik let jsme žili v kibucu, kde se nám narodila dcera Michaela. Pak jsme se přestěhovali do dětské vesnice Hadassim, která byla založena po druhé světové válce, aby poskytla domov pro židovské sirotky z Evropy. Ota a já jsme tam působili jako učitelé. V Hadassimu se nám narodil ještě syn Ronny. Když jsme odešli do důchodu, přestěhovali jsme se do přímořského městečka Netanja. Žiji tam dodnes, teď už sama, Ota zemřel v roce 2000.

Jako dítě jsem nepřemýšlela o tom, proč jsme my Židé perseklováni. Tak to prostě bylo. Až v pozdějších letech jsem se zabývala otázkou antisemitismu. Mimochodem, antisemitismus je vlastně nesprávný název. Semity jsou též Arabové, ale proti nim antisemitismus nesměruje. Správně by se tento postoj měl nazývat antijudaismus.

Judaismus, na rozdíl od jiných vyznání, je zároveň náboženstvím i národností. Když Žid konvertuje k jiné víře, zůstává Židem národností. Zažili to neblaze Židé za vlády Hitlera. I když se nechali pokřtít, aby unikli persekuci, byli dále považováni za Židy a posíláni na smrt.

Ale proč jsou Židé tak nenáviděni? Nevidím zásadní rozdíly mezi námi a jinými národy. Židé jsou bohatí i chudí, slušní i protivní, nadaní i hloupí (to vím, protože jsem byl učitelkou), poctiví i zloději (to také vím, protože mě už také okradli). Prostě jsme jako každý jiný národ.

Od roku 1989 jezdím dost často do Prahy. Je to překrásné město, které miluji. Zde jsem se narodila, zde lidé mluví moji mateřštinou, na jaře tu kvete šeřík a na podzim zrají kaštany. Navíc obě země, Izrael i Česko, dlouhodobě intenzivně spolupracují a vztahy mezi nimi jsou více než přátelské. V České republice se cítím bezpečně, mám zde přátele, je to můj domov.

Ale mám také druhý domov, Izrael, ve kterém žiji již více než sedmdesát let. I tam jsem doma, mám tam syna, snachy, vnuky a pravnučky a hroby mých drahých, slunce a moře.

Chodím často do škol a vypravuji studentům o „svém“ holocaustu. Pozorně naslouchají a nakonec se mě často ptají: „Co byste si přála, abychom se od vás naučili? Jaké je vaše poselství?“

A já je prosím: „Až budete mít děti, vychovávejte je proti nenávisti. Neříkejte jim, že si nesmí hrát s chlapečkem, protože je černý, nebo s holčičkou, protože má šikmé oči. Nenávist je zlá, přináší jen neštěstí a války.“

Děkuji váženému Senátu České republiky za pozvání a za poslech mého vyprávění.